1856. **N°. 47.**

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 18 APRIL.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

Bij deze Courant behoort Bijblad N°. 8.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 17 April.

Ll. Maandag had alhier eene vermeldingwaardige feestelijkheid plaats. Ten 2 ure werd de eerste steen gelegd der op te rigten fabriek van den Heer D. A. Schretlen, fabriekant van werktuigen, ijzergieter, enz. en lid van de Kamer van Koophandel en Fabrieken, op de Vest, tusschen de Stedelijke Gasfabriek en die van den Heer Dromet, door zijn zoontje A. D. D. Schretlen, terwijl de eerste steen voor het ketelhuis der machine gelegd werd door den jongenheer A. Rutgers van der Loeff. Niet alleen was aldaar tegenwoordig al het werkvolk van den Heer Schretlen, van de HH. Samwel, Molkenboer, Verhoog, van der Kamp en Marks, die het werk zullen voltooijen, maar ook vereerden HH. Bestuurders van het werkhuis, van hetwelk ook de Heer S. mede bestuurder is, eenige HH. leden der Kamer van Koophandel en andere aanzienlijke ingezetenen dezer stad, dit feest met hunne tegenwoordigheid.

Na het leggen der steenen werden er door de Heeren Verhoog en D. Rutgers van der Loeff, hartelijke toespraken en zegenwenschen gerigt tot den Heer Schretlen, sluitende met de bede, dat hij nog vele jaren voor zijne betrekkingen, stad en land zoo nuttig en werkzaam mogt kunnen zijn, waarop de Heer S. op treffende wijze met dankzegging antwoordde, daarbij den wensch voegende, dat zijn werkvolk, als met ijzeren hand en ijzeren goeden wil zou blijven volharden op het door hun ingeslagen pad, en door vlijt en ijver toonen, dat zij, zijne inspanning en streven tot uitbreiding zijner zaken, die ook tot vermeerdering hunner welvaart strekte, op prijs zouden stellen, ten slotte hen en al het werkvolk van genoemde werkbazen uitnoodigende, zich des avonds om 6 ure in de nieuwe groote loods te vereenigen en den avond in gepaste vreugde door te brengen en te genieten, wat dat bijeenzijn zou veraangenamen, hetwelk met een herhaald *Hoezee! Leve de Heer Schretlen*, werd aangenomen.

De avond was voor al het werkvolk, ten getale van ongeveer 170 man, regt genoegelijk, zij werden rijkelijk onthaald op bier, brood en kaas en wat verder tot veraangenaming strekken kon. Omstreeks 9 ure kwam de Heer S. met eenige zijner vrienden, de met vlaggen versierde en geïllumineerde loods binnen en werd andermaal met een daverend hoezee en gepaste liederen begroet, blijkbaar deed het hem goed dat de aanwezigen zoo broederlijk en genoegelijk zamen waren. Hij sprak andermaal eenige woorden tot de feestgenooten, waarna ZEd. onder het overdoovend *Leve de Heer S.!* vertrok.

De feestvierenden verlieten om 10 ure het gebouw, zonder dat er eenige ongeregeldheid had plaats gehad, of de goede orde in 't geringste gestoord was, om in staat te zijn den volgenden morgen weder met nieuwe lust hun werk te aanvaarden. Wij wenschen den Heer S. van harte geluk met deze nieuwe onderneming, en hopen dat 's mans onvermoeide werkzaamheid en lust tot voorwaarts streven met de beste zegeningen bekroond mogen worden, tot heil van velen. *(Ingez.)*

— In het ingezonden stuk omtrent den brand, zie ons vorig nommer, wordt lof toegezwaaid aan de jongens der beide Weeshuizen. De Hervormden dat ze er 't eerst bij waren; van de R. Katholieken wordt meer in bijzonderheden vermeld dat ze zich uitmuntend kweten.

Van wege eerstgenoemden is opgemerkt dat hun die lof, volgens algemeen getuigenis evenzeer toekomt en verzocht dit alsnog te melden.

Bij den inzender is 't niet opgekomen de laatstgenoemden te verheffen ten koste der eersten. Hij heeft beiden den lof willen geven die ze altijd en ook nu weder verdiend hebben, dat ze steeds wedijveren in vlugheid, in moed, in verachting van lijfsgevaar, en verklaart dat al wat hij van laatstgenoemden gezegd heeft, evenzeer op beide bedoeld was, gelijk zijne uitdrukking dat de R. K., *mede* de palm der overwinning behaald hebben, te kennen geeft.

Moge ze dat immer als vrienden doen, dan zullen ze steeds 't meeste nut stichten en de beste zelfvoldoening smaken. En moge er na den brand nooit behoeven gezegd te worden, wat is het jammer dat zulke knappe weesjongens na den brand zich niet onberispelijk gedragen.

— Ook hier ter stede is het noodzakelijk de ingezetenen te waarschuwen voor de kwade praktijken van vreemdelingen, die door brieven onder allerlei schoonschijnende redenen, de geadresseerden aansporen tot het deelnemen in buitenlandsche loterijen. Een ieder wachtte zich voor schade.

— De *Staats-C.* bevat een overzigt van de opbrengst van 's Lands middelen, over de drie eerste maanden van 1856, waaruit blijkt, dat die bedragen hebben *f* 13,334,952.51, zijnde *f* 902,885.64½ meer dan over genoemd tijdvak in 1855.

— Bij een handelaar in effecten te Rotterdam is wederom eene vervalschte coupon aangeboden, groot *f* 12.37½, die bij naauwkeurig onderzoek bleek waardig te zijn *f* 1.23½; de vervalsching hiervan was overigens zoo netjes volbragt, dat het geen moeite zou gekost hebben, anderen hiermede te bedriegen.

— De R. K. gemeente te Steenwijk, vroeger behoorende tot de gemeente te Steenwijkerwold, mag zich thans in een zelfstandig bestaan verheugen. De Heer B. van den Berg, vroeger Kapelaan te Leeuwarden, trad eenige dagen geleden als haar eerste Pastoor op, en verbond zich aan de gemeente met de woorden des Heeren: *Vrede zij ulieden.*

— Het berigt vroeger medegedeeld, als zoude een milicien zich moedwillig twee vingers der linkerhand afgekapt hebben, is ongegrond. Zulks is, na ingesteld onderzoek, bevonden zeer ongelukkig te zijn geschied; daarbij was het geen milicien, maar een plaatsvervanger.

— Te Maastricht heeft men eene gewigtige ontdekking van Luiksche munten gedaan, die een nieuw licht over de penningkundige geschiedenis des lands verspreidt. Deze stukken van zilver en ten getale van 300, bieden een 20-tal onuitgegeven afbeeldsels aan van de 11de eeuw. De Heer de Coster, lid van de Belgische penningkundige maatschappij, zal over dezen vond eene uitvoerige beschrijving geven.

's GRAVENHAGE, 17 April.

Bij Kon. besluit zijn bevorderd: tot Inspecteurs der registratie en domeinen van de 1ste klasse, de Heer Mr. C. G. van Sandick, thans Inspecteur van de 2de kl.; tot de 2de kl., de Heer E. H. F. W. Mathon, thans Inspecteur van de 3de kl.; benoemd: tot Inspecteur van de 3de klasse, de Heer F. H. van de Poll, thans Ontvanger der registratie te Doesburg; tot Ontvanger der registratie aldaar, de Heer P. Carbasius, thans te Groenlo; tot Ontvanger der registratie aldaar, de Heer R. Formijne, thans te Gennep; tot Ontvanger der registratie aldaar, de Heer C. D. H. de Raadt, thans Surnumerair; tot Ontvanger der registratie te Lochem, in plaats van Mr. J. G. Becking, aan wien eervol ontslag is verleend, de Heer M. Timmerman, thans te Texel; tot Ontvanger der registratie te Texel, de Heer D. Ramm, thans Surnumerair.

— H. M. de Koningin is Zaturdag nacht ten 12 ure in goeden welstand te Hanover aangekomen en heeft haar intrek in het Kon. Paleis genomen.

— De Hooge Raad der Nederlanden heeft uitspraak gedaan in de zaak van D. B. Adrian. De Raad heeft, zich vereenigende met de conclusie van den Adv.-Gen. Artzenius, aangenomen, dat een Secretaris-Generaal bij een departement van algemeen bestuur is eene openbaar gestelde magt en op dien grond het arrest op dit punt vernietigd, en de zaak naar de Regtbank te Rotterdam terugverwezen, om dit punt te onderzoeken en daarover regt te doen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag 16 April.

In deze zitting zijn aangevangen de beraadslagingen over het wets-ontwerp tot regeling der banken van leening. Aan de algemeene beraadslagingen namen de Heeren Blaupot ten Cate, Meylink, Schimmelpenninck van der Oye en de Minister van Binnenl. Zaken deel.

Over de eerste afdeeling en het daartoe behoorende art. 1, den aard der banken van leening aangevende, voerden de Heeren van Goltstein, van Deinse, Thorbecke, Storm van 's Gravesande, Mackay, de Brauw, de Kempenaer en de Minister van Binnenl. Zaken het woord.

Ten gevolge van de aanneming van een amendement van den Heer van Goltstein met 27 tegen 26 stemmen, werden de in dit artikel voorkomende woorden *instellingen tot voorkoming van armoede* veranderd in *inrigtingen van openbaar nut*.

Van de tweede afdeeling, handelende over de handhaving, oprigting en opheffing van banken van leening, is door de goedkeuring met 37 tegen 15 stemmen van een amendement van den Heer Thorbecke art. 2 van den volgenden inhoud geworden: »De reglementen der thans bestaande banken worden binnen een door Ons voor te schrijven termijn, door den Gemeenteraad met deze wet in overeenstemming gebragt. De aldus herziene reglementen worden voorgedragen aan de Gedeputeerde Staten, welke die met het verslag van hun onderzoek aan Onze goedkeuring onderwerpen. De banken wier reglementen niet binnen het door Ons te bepalen tijdstip met deze wet in overeenstemming gebragt, en voor Onze goedkeuring vatbaar zijn, worden opgeheven.«

De behandeling van art. 3 zal op morgen voortgezet worden.

De Kamer heeft bepaald dat nader zal behandeld worden een voorstel, heden door den Heer Groen van Prinsterer gedaan, om eene Commissie te doen benoemen door en uit iedere afdeeling één lid, belast met het opmaken van een algemeen verslag omtrent al de verzoekschriften betreffende

het lager onderwijs, en dit uit te brengen hetzij voor de beraadslaging over het wets-ontwerp, hetzij vóór het einde van het zittingjaar, zoo de regeringsvoordragt niet in behandeling mogt komen.

Zitting van Donderdag 17 April.

In deze zitting is de behandeling der wet op de banken van leening verder vervolgd tot art. 7. Voortzetting op morgen.

AMSTERDAM, 16 April.

De alhier gevestigde Crediet-Vereeniging heeft gisteren hare jaarlijksche algemeene vergadering gehouden. De Voorzitter, Mr. J. Heemskerk Az., heeft daarin den toestand der Vereeniging blootgelegd. De Commissie, met de verificatie der balans belast, heeft bij monde van Mr. J. W. Tijdeman, mede verslag uitgebragt. Volgens deze balans, die met algemeene stemmen is goedgekeurd, zal na aftrek van geledene verliezen, administratiekosten en reserve, aan de deelhebbers 6½ pCt. over de door hen gestorte gelden worden uitgekeerd.

— Heden is er brand ontstaan aan de Oude Jagthaven aan het IJ, welke zoo spoedig toenam, dat, in weêrwil der zeer spoedig aangebragte hulp, vijf havenhuisjes een prooi der vlammen zijn geworden.

— Een kunstliefhebber alhier heeft eene premie van *f* 500 uitgeloofd, voor de meest waardig gekeurde schilderij in olieverf, voorstellende: eene gebeurtenis uit de Nederlandsche geschiedenis der 16de of 17de eeuw, groot nagenoeg 120 bij 90 Ned. duimen. De stukken moeten, vóór 31 Maart 1857, vrachtvrij, gezonden worden aan den Heer N. Pieneman alhier.

— Dezer dagen had alhier het volgende voorval plaats. Een bediende bij de Nederl. bank, die een zak met *f* 3500 bij zich had, verzocht een koopman, bij wien hij dat wel meer deed, het geld even bij hem te mogen deponeren, daar hij nog even een boodschap in de nabijheid moest doen en het dan zou komen afhalen, ten einde het noodelooze meevoeren van zwaarte bij het ontvangen van andere gelden te vermijden. De koopman stemde toe en de bediende verwijderde zich. Toen de laatste, echter eenigen tijd later terugkwam, om den zak met de daarin bevatte geldsom terug te halen, waren beiden verdwenen, terwijl de koopman, die zich met de bewaring had belast, zich eenige oogenblikken had verwijderd en het geld onbewaakt in eene kamer had laten liggen, verklaarde niet te weten waar het gebleven was. Men stelle zich den schrik van den bediende voor. Nadat echter eenige woordenwisseling tusschen hen beiden over dit voorval was gerezen, beloofde de koopman binnen zekeren tijd de som te zullen vergoeden. De bediende verwijderde zich en gaf aan de directie der bank kennis van het gebeurde, die den koopman voor het vermiste geld geregtelijk liet insinueren. De justitie trok zich de zaak mede aan, en na eenige verhooren te hebben ondergaan, heeft de regtbank regtsingang met bevel van aanhouding tegen hem verleend. Men is zeer nieuwsgierig naar den afloop van deze zonderlinge zaak. (*N. R. C.*).

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 15 April.

De jaarlijksche motie van den Heer Spooner, strekkende dat het Lagerhuis in comité vergadere, tot het onderzoeken der staatsstukken, bij welke de toelage aan het R. K. Collegie te Maynooth was gewaarborgd, is aangenomen met eene meerderheid van 26 stemmen.

— Sir Peel heeft in het Lagerhuis de verklaring afgelegd dat de vreemde troepen zoodra mogelijk zullen worden ontslagen, dat zij geenerlei regt op pensioen hebben, maar alleen op zekere schadeloosstelling. De Fransche medaille zal onder de troepen verdeeld worden op den voet van 10 aan elke 1000 man.

— Naar Southampton is bevel gezonden tot het in gereedheid brengen van 4 stoombooten voor de leden van de beide Parlementshuizen en van de ambtenaren der departementen van openbare dienst, waarmede die Heeren de groote wapenschouwing te Spithead zullen bijwonen.

— Van de troepen uit de Krim zullen 10,000 man naar Canada worden gezonden.

— Voor twee jaren heeft het Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap naar de Fidji-eilanden 5000 exemplaren van het nieuwe Testament in de landtaal gezonden; er zal zeer spoedig een herdruk noodig zijn. De inboorlingen leggen uren afstands af, alleen om het boek te verkrijgen.

— De *Times* laat zich over de Italiaansche zaken op volgende wijze uit: De grootste grief van Italie, die het dringendst herstelling eischt, is de gesteldheid van den Kerkelijken Staat, een toonbeeld van regeringloosheid en struikroverij overal waar geen Fransche of Oostenrijksche troepen zijn om de overheid en de orde in stand te houden. Dat is niet bevorderlijk voor de standvastigheid van den Paus, noch voor de bestendigheid van het Pausdom. Is het verblijf der buitenlandsche bezettingslegers tijdelijk, dan hebben de Staten, welke dien bijstand behoeven, geen de minste zekerheid voor hun lot; is het duurzaam, dan zou het eene zoo zware inbreuk op de door het Weener Congres vastgestelde orde van zaken zijn, dat eene herziening der Weener Congresacten vereischt zou worden. Aangaande het Fransche gouvernement kan men geredelijk aannemen dat het niet van zins is het verblijf zijner troepen te Rome duurzaam te maken. En dient, alzoo iets gedaan te worden om aan den Kerkelijken Staat wederom eene wel gevestigde regering te geven. Indien de administratieve, geregtelijke, militaire en financiële aangelegenheden van dat land onder een wereldlijken bestuurder geplaatst werden, zou het grootste bezwaar weggeruimd zijn. De Paus zou in het bezit blijven van zijn geestelijk gezag en van zijne souvereiniteit en de diplomatieke betrekking met de overige regeringen van Europa aanhouden. Aan geheel Italie een wetboek moeten gegeven worden, bij voorbeeld het Wetboek van Napoleon, waaronder de Italianen eens geleefd hebben en het welk zij nog steeds terugwenschen. Een Hoofd met het gezag eens Onderkonings in den Kerkelijken Staat be-

kleed, zou de mannen van invloed en al de elementen voor een nationaal bestuur rondom zich kunnen scharen. Maar dit plan is niet anders uitvoerbaar dan met bijstand van de Westersche Mogendheden. Die ondersteuning zou de regeringen van Napels en van de Hertogdommen nopen om zich weder de toegenegenheid hunner onderdanen te verwerven en daarin, niet in de hulp van buitenlandsche troepen, steun te zoeken.

— Berigten uit Britsch-Indie van 19 Maart melden dat de woelige volksstam der Santals (in het noordoosten van Indie) thans rustig was, en dat 14,000 man van hen op hun eigen verlangen door de Overheden te werk gesteld waren bij den spoorweg, welke in dat deel van Indie aangelegd wordt. De nieuwe Gouverneur-Generaal had den eed afgelegd. Lord Dalhousie was vertrokken.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 April.

Het nieuwe lid van de Academie, de Hertog de Broglie, is naar gewoonte aan den Keizer voorgesteld. De Keizer heeft bij die gelegenheid o. a. tot hem gezegd: „Ik heb met belangstelling uwe redevoering gelezen, en dank u zeer voor het goeds door u van Keizer Napoleon I gezegd; ik hoop dat uw kleinzoon zal weten te schatten mijn *achttiende Brumaire* [9 Nov. 1799, uiteenjaging van het Directoire door Generaal Buonaparte], zoo als gij dien hebt geschat, die het werk mijns ooms was.” De Hertog moet geantwoord hebben: „De geschiedenis zal daarover beslissen.”

— De Keizerin kan als hersteld worden beschouwd. Eerstdaags zal zij haren eersten kerkgang doen, waarvan het programma is vastgesteld. Bij den doop van den Prins in Junij zullen al de plegtigheden worden gevolgd die bij den doop van den Koning van Rome hebben plaats gehad.

— Aan de armen van St. Leu (dep. Seine et Oise) heeft de Keizer, bij de geboorte van zijn zoon, 3000 fr. geschonken. In de hoofdkerk dier gemeente liggen zijn vader en twee zijner broeders begraven.

— Behalve den diplomatieken maaltijd, is er eenige dagen bevorens een vertrouwelijke geweest. Er waren slechts vier personen bij den Keizer. Lord Clarendon, die zulk een verzoenenden geest heeft getoond, de Heer Walewski, Minister van Buitenl. Zaken, Graaf Orloff, en de Baron von Seebach, misschien de ware stichter van den vrede, die in zijne zending te Petersburg zoo volkomen tot voldoening van Keizer Napoleon en zijne regering geslaagd is. Zijne zending was moeijelijk, zoo zelfs dat hij zich in de hoogere kringen van Petersburg niet had durven vertoonen, zoo groot waren de vooroordeelen tegen zijne vredelievende zending. Deze uitnoodiging is voor den Heer von Seebach een zoete belooning geweest voor zijne moeite, en de Keizer heeft meermalen de gelegenheid aangegrepen om hem te betuigen, hoe hoog hij zijne uitstekende diensten schatte. 't Is dus niet vreemd dat deze maaltijd in de diplomatieke kringen, vrij wat stof tot praten heeft opgeleverd.

— Graaf Orloff heeft plan om, na de uitwisseling der ratificatiën, een kleinen uitstap naar Napels te doen om er zijnen zoon te gaan zien, die in de Krim gevaarlijk was gewond, en wiens herstelling een vrij langdurig verblijf onder den Italiaanschen hemel vordert.

— De aanstaande sluiting van het vredes congres kan als stellig worden aangenomen, daar de *Constitutionnel*, welke als half-officieel kan worden aangemerkt, die tegen Woensdag heeft aangekondigd. Volgens dat blad heeft de Regering door den telegraaf van de bekrachtiging van het verdrag reeds berigt ontvangen. De uitwisseling zal door de gewone gezanten geschieden. Omtrent de Italiaansche zaken, hoewel het voorwerp van onderlinge zamenspreking geweest zijnde, schijnt dus geene beslissing te zijn genomen, hetgeen ook in de tegenwoordige omstandigheden moeijelijk was, daar er slechts een vonk noodig is om het smeulende vuur in dat land te doen uitbarsten.

— Op het diner door den Prefect der Seine aan de leden van het vredescongres aangeboden, zou ieder couvert 500 fr. hebben gekost, zoo dat er vermoedelijk zelden een zoo kostbaar gastmaal is gegeven.

— De bevolking dezer stad wordt op dit oogenblik door de daling der graanprijzen nog weinig gebaat, omdat de stad, alvorens den prijs van het brood te verminderen, verpligt is zich de voorschotten te laten terugbetalen, welke zij sedert 3 jaren aan de bakkers verstrekt heeft. Deze voorschotten bedragen niet minder dan 60 millioen fr.

— Dezer dagen zijn 9 gebouwen op het plein du Louvre alhier onteigend, met oogmerk dat plein te vergrooten; voor deze 9 gebouwen is de som van 1,680,500 fr. betaald.

— Te Metz zijn dezer dagen 3 batterijen artillerie uit de Krim teruggekeerd. Van de oorspronkelijke 600 manschappen, die vroeger daarmede waren vertrokken, zijn slechts 80 overgebleven.

— In onderscheidene streken van Frankrijk en in Algerie wordt thans met zeer goed gevolg de *Sorgho* (*Holcus Saccharatus*) aangekweekt, eene nieuwe suikerplant, door den gewezen Franschen Consul te Shanghai, den Heer de Montigny, uit China ingevoerd.

— Het schip *Catharina Allegonda*, van Amsterdam naar Nantes bestemd, en gevoerd door Kapitein Thoden, is den 30sten Maart jl. op de riffen van Port-au-Ras bij Croisic verongelukt. De strandbewoners hebben zich op eene ongehoorde wijze meester gemaakt van al de voorwerpen, die nog van den bodem hebben kunnen gered worden. Die handeling heeft algemeen verontwaardiging verwekt.

— Een grondeigenaar op het eiland Bourbon had onlangs eene groote hoeveelheid glazuurerts herwaarts gezonden, hetwelk zeer rijk aan goud was. De Heeren Thiers en Mignet hebben hem aangespoord vergunning tot de verdere ontginning van gronden te verzoeken, hetwelk hem van regeringswege is toegestaan. De Heer E. Pereire zou reeds 3½ millioen fr. voor deze vergunning hebben geboden.

SPANJE.

Men verzekert dat de Keizer van Rusland, nog voor zijne krooning, onze Koningin zal erkennen. In dit geval zou Spanje ter bijwoning van

die plegtigheid een buitengewoon Gezant naar Rusland zenden. Men noemt reeds voor dien post een doorluchtig Kapitein-Generaal.

— Ten gevolge van de vroeger vermelde onlusten te Valencia, zijn 130 personen, met de wapenen in de hand gegrepen, voor den krijgsraad gebragt. Een gedeelte daarvan is in de haven van Valencia naar het fort Murvido ingescheept. Het lot van de overigen laat zich gemakkelijk begrijpen. De rust is tot hiertoe niet weder gestoord. De Regering heeft een nieuw stedelijk bestuur aangesteld, en krachtige maatregelen tot verzekering der orde genomen.

ITALIE.

De Sardinische troepen, die de Krim verlaten, zullen zich den 17den en 18den April aan boord der voor hun vervoer bestemde schepen begeven, en zullen deels te Spezzia, deels te Cagliari, landen, alwaar alles voor hunne ontvangst gereed is. In het Lazareth te Barignano, bij Spezzia, zijn een aantal bedden voor de troepen gereed, welke aan de quarantaine onderworpen zijn.

Door het geheele land worden toebereidselen gemaakt om de troepen luisterrijk te ontvangen. Eenige dagen na hunne ontscheping zal de Koning zelf in hun midden verschijnen.

De toestand in Parma is treurig. Er heerscht een waar schrikbewind; de Oostenrijkers nemen ieder gevangen, die hun maar eenigzins verdacht voorkomt. Men heeft er twee soorten van gevangenen. Eene vrouw, die den Oostenrijkschen Generaal verlof verzocht, om haren man te mogen zien, kreeg tot antwoord: »Een gedeelte van de gevangenen is voor het kerkhof bestemd, het andere gedeelte voor de gevangenis; als uw man tot het laatste bestemd is, hebt gij kans hem weer te zien.”

De *Opinione* meldt, dat de gevangenissen in het Hertogdom niet meer voldoende zijn om al de gevangenen te bevatten en dat een groot aantal Parmasche burgers aan hunne familiën, hunne haardsteden en hun vaderland ontvoerd en in de kasematten van Mantua zijn opgesloten.

— Het bevestigt zich dat Oostenrijksche troepen de stad Pontremoli, aan de grenzen van Sardinië bezet hebben. Het doel van deze bezetting is, om eene verdere verspreiding van de volksbeweging door de Piemonteesche troepen, te verhinderen, wanneer deze, uit de Krim terugkomende, in de golf van Spezzia ontschepen. De Piemonteesche troepen en de Oostenrijksche zullen dus zeer nabij elkander staan, zoodat eene botsing, vroeger of later, niet tot de onmogelijkheden behoort.

— Te Genua is een persoon gearresteerd, die onder den valschen naam van Hertog de Clermont reist. Bij zijne vrouw, de voorgewende Hertogin, heeft men een aantal juweelen gevonden, die eene waarde hebben van 3 millioen fr.

PRUISSEN.

BERLIJN, 15 April.

De Keizerin-weduwe van Rusland wordt tegen half Mei alhier verwacht. Ook verzekert men dat de Keizer zelf later een bezoek bij ons Hof zal afleggen.

— Er schijnen door de Regering gewigtige zaken op kerkelijk gebied voorbereid te worden; reeds is een Synode van alle Protestantsche gezindheden bijeengeroepen.

— Men zegt dat de nieuwe President van policie voornemens is om met veel toegevendheid jegens de drukpers te handelen en gunstiger maatregelen voor haar te nemen.

— Voor de nagelaten betrekkingen van den Heer von Hinckeldey, is reeds voor 20,662 th. ingeschreven.

— Uit Hamburg wordt gemeld dat alle soorten van granen in de noordelijke havens onverkocht blijven; de handelaren hebben zich van de markt teruggetrokken. Men voorziet, dat die staat van zaken in eenige havens groote handelsrampen zal veroorzaken. Onderscheidene oude handelshuizen, in het bezit van te groote hoeveelheden graan, zijn op het punt van hunne betalingen te schorsen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 14 April.

Onze Regering is niet zeer ingenomen met de behandeling der Italiaansche zaken op het Parijsche Congres. Zonder dat Oostenrijk bepaaldelijk is genoemd, schijnt evenwel die Staat ten duidelijkste aangewezen te zijn als de Mogendheid, welke de Pauselijke Regering ondersteunt en haar aanspoort om niet toe te geven aan het door Frankrijk en Engeland kenbaar gemaakte verlangen, in verband met wenschelijke staatkundige hervormingen. De dagbladen, die met de Regering in betrekking staan, houden vol, dat het Congres zich met de Italiaansche zaken niet te bemoeijen heeft, en dat Graaf Cavour niet geregtigd is uit naam van Italië te spreken.

— Men verneemt dat de Aartsbisschop van Weenen aan de bisschoppelijke conferentiën een nieuw wets-ontwerp op het burgerlijk huwelijk heeft voorgelegd; ook worden er nieuwe maatregelen tegen de drukpers en tegen de als „kettersch” aangeduide boekwerken verwacht.

De geschriften, die over het algemeen en zonder dat daartoe eerst nog afzonderlijke verbods-bepalingen behoeven gemaakt te worden, niet gelezen, verspreid of in bescherming genomen mogen worden, zijn: 1°. De geschriften der ketters, die slechts ketterij bevatten, en over de godsdienst *ex professo* handelen, dus een of ander godsdienstig punt tot onderwerp hebben; 2°. Vertalingen der Heilige Schrift in de landtaal, welke niet het werk zijn van Katholieke schrijvers, en niet door den Heiligen Stoel goedgekeurd en met aanmerkingen uit de kerkvaders en de geschriften van Katholieke geleerden voorzien zijn; 3°. Geschriften welke onzedelijke zaken tot onderwerp hebben, en die verhalen of leeren; 4°. Geschriften welke handelen over waarzeggerij, hekserij, tooverij en dergelijke. Op eene andere plaats wordt dit nog verder uitgestrekt, o. a. ook tot die geschriften, wier hoofdonderwerpen wel goed” maar toch vermengd zijn met kettersche, tot goddeloosheid of bijgeloof leidende onderdeelen, alsook tot die werken, welke voorreden of aanmerkingen van ketters bevatten, tot zoolang zij daarvan gezuiverd zijn.

— In het gehoor dat de leden der bisschoppelijke vergadering bij den Keizer gehad hebben, gaven zij in een adres hunnen dank te kennen voor het tot stand gebragte concordaat. Daarna zijn zij aan de Keizerlijke tafel genoodigd.

— Aan onze Hoogeschool zijn thans 137 Hoogleeraren en 2000 studenten.

— De landverhuizing in Duitschland sterk toegenomen, heeft de aandacht van de Regeringen getrokken. De Duitsche Bondsdag heeft zich met dat vraagstuk bezig gehouden en kennis genomen van het rapport eener Commissie, belast met het onderzoeken van een voorstel, strekkende om de landverhuizing te regelen.

— Volgens berigt uit Triest heeft de Heer Pahud, benoemd Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, den 10den dezer de reis van daar naar Alexandrië aanvaard.

— Te Unter Terschau is een Israëliet in den ouderdom van 105 jaren overleden. Hij laat 70 nakomelingen achter. Zijn oudste zoon is thans 70 jaren oud.

RUSLAND.

Volgens Keizerlijk besluit zal te Nicolajeff eene Kamer van Koophandel worden opgerigt; ook zal aldaar in de maand Mei van het volgende jaar eene groote tentoonstelling worden gehouden van voorwerpen betreffende den landbouw en de veeteelt. Het is de eerste maal dat in Rusland eene tentoonstelling voor het veldbedrijf op eene zoo groote schaal zal plaats hebben.

— De Keizer heeft den 7den dezer Petersburg verlaten en is naar Moskou vertrokken, tot bijwoning van een militair feest, dat daar den 11den dezer zal worden gehouden.

— De Generaal Kochanowitz, vroeger Bevelhebber van Kinbourn, zal voor een krijgsraad zijn gehouden gedrag moeten regtvaardigen. Men gelooft dat hij zal vrijgesproken worden.

— Te Odessa zijn op 6 April de twee eerste vreemde handelsvaartuigen binnengekomen. De bevolking was hierover zeer verheugd.

— Te Warschau zal ook eene crediet-inrigting worden gevestigd.

STADS BERIGTEN.

DE BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN,

Gezien Art. 4 van de Verordening van den $\frac{\text{11 December}}{\text{24 December}}$ 1855, regelende de invordering eener plaatselijke directe belasting binnen de gemeente *Leyden*, (Gem. blad 1856 N°. 4).

Doen te weten, dat op den 18den en 19den dezer maand billetten aan de woningen der Ingezetenen zullen worden gezonden, en binnen *acht* dagen worden teruggevraagd, waarbij elk Hoofd van een huisgezin of ieder ander die een eigen middel van bestaan van meer dan drie honderd guldens bezit, berekend op de wijze bij art. 2 dier verordening vermeld, verpligt is behoorlijk schriftelijk aangifte te doen van zijne schuldpligtigheid en van het aantal zijner kinderen tot het huisgezin behoorende, op de straffe bij de gemeentewet bepaald.

Die zoodanig billet niet mogt hebben ontvangen, is verpligt daartoe aanvrage te doen ter Secretarie der gemeente.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.
LEYDEN, 17 April 1856.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN,

Gezien het request van FREDERIK HALDERIET, *Spekslager*, wonende alhier, waarbij deze verzoekt in het huis in de Maarsmansteeg, geteekend Wijk IV. N°. 91, Kadaster Sectie G. N°. 158, een *Fournuis* te mogen maken.

Gelet op Zr. Ms. besluit van den 31sten Januarij 1824, rakende vergunningen ter oprigting van sommige Fabrijken en Trafijken;

Doen te weten, dat tot het hooren der eigenaars en bewoners van de naastbijgelegene en belendende panden, ten opzigte der informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd, op het Raadhuis dezer Gemeente, op Maandag den 21sten April aanstaande, des voormiddags ten 11 ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen opgemeld verzoek op dien tijd in te brengen, terwijl bij verzuim daarvan, zij gehouden zullen worden, zich tegen de inwilliging van dat verzoek niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
LEYDEN, 17 April 1856.
VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

Burgerlijke Stand

Van den 10 tot en met den 16 April 1856.

BEVALLEN: S. van Kan, geb. Lut, D. — S. C. van Zijp, geb. de Wild, Z. — M. van der Veer, geb. Kleinhans, D. — J. B. Roman, geb. Hellings, D. — J. Horree, geb. Bronkhuyse, D. — C. Fortunati, geb. Ebberice, D. — M. G. Govers, D. — A. W. van Tol, geb. Heygen, Z. — J. van Dijk, D. — A. M. Pierlot, geb. Syst, twee. D. en Z. — A. G. Duyster, geb. Rijk, Z. — C. P. Sandberg, geb. Hemerik, Z. — A. M. Kruit, geb. Kwestroo, D. — A. van den Broek, geb. Veenstra, Z. — S. E. Hoppenbrouwer, geb. Aniba, Z. — C. Brugman, D. levenl. — A. Metscher, geb. Brussee, D. — M. E. van der Steen, geb. Thyssen, D. — W. T. Kints, geb. Gyben, D. — N. Bakker, geb. Feeswijk, D. — A. H. Creyghton, geb. Stools, D. — T. Chaudron, geb. Voorneudag, D. — A. M. A. Sanders, geb. Soeters, D. — M. Louwkamp, geb. Machielse, Z. — C. W. Broekveld, geb. Broekhuizen, D.

GEHUWD: P. Stol, Jm. en W. Cedron, Jd. — C. Hillenaar, Jm. en A. H. Langezaal, Jd. — A. M. Gyzen, Jm. en M. A. Knaap, Jd.

OVERLEDEN: J. Pina, 66 j. — C. Oudshoorn, geb. Tyrion, 54 j. — M. J. van de Kerkhoff, geb. Boon, 78 j. — G. J. M. van Doorn, 52 j. — C. van Vliet, 68 j. — J. van Veen, Z., 6 d. — Antoinetta Elisabeth Kouwenberg, 66 j. — T. J. de Geus, D., 1 j. — H. C. van Buggemen, geb. Winten, 43 j. — P. A. Kropff, Z., 1 j. en 9 m. — C. G. Valk, D., 13 j. — W. E. Vryblоed, D., 4 m. — S. J. E. Kalters, D., 4 j. — H. Cock, 26 j. — M. J. Hanteveld, D., 17 d. — G. Casteelen, 69 j. — H. C. Hoppenbrouwer, Z., 4 d. — M. J. Guley, D., 4 m.

KERKNIEUWS.

ROTTERDAM, 16 April. Door den Kerkeraad der Ned. Herv. gemeente is heden, uit het vroeger opgemaakt 6-tal, het volgend 3-tal Predikanten gevormd: DD. Schuuring, te Hoorn; von Baumhauer, Theol. en Litt. Doct. te Zutphen, en Vinke, te Leeuwarden.

HILVARENBEEKSCHE OUDHEDEN.

In de *Leydsche Courant* van den 12den Maart ll. kwam een onjuist berigt voor, aangaande de ontdekking van oudheden bij de St. Lambertus-kapel te Westerwijk, gemeente Hilvarenbeek; het heette daar o. a. dat er »9 urnen of lijkbussen gevuld met asch en beenderen" opgegraven zijn. Ik zou de rectificatie van dat berigt zeker nog een weinig hebben uitgesteld, tot zich een bepaalde gelegenheid er toe had aangeboden, zoo mij niet heden toevallig de veelgelezen *Augsburgsche Allgemeine Zeitung* van den 13den Maart ll. onder de oogen was gekomen, waarin dat berigt (uit Amsterdam) eveneens voorkomt, en daarenboven vergezeld is van eene antiquarisch-historische opmerking, die allen grond mist, te weten: »deze Germaansch-Heidensche begraafplaats, nabij de St. Lambertus-kapel, verstrekt tot een nieuw bewijs dat de (eerste) geloofspredikers ook in Germaansche landen zich naar het Heidendom schikten, gelijk Paus Gregorius zulks ten jare 1250 in Engeland gedaan heeft." Ten einde verdere verspreiding van antiquarische onwaarheden te voorkomen, die vooral in den jongsten tijd niet opgehouden hebben de wetenschap te benadeelen, veroorloof ik mij, het in deze onderwerpen belangstellend publiek te berigten, dat mij uit officiële bescheiden, en uit een onderzoek van sommige der te Hilvarenbeek gevonden overblijfselen (mij welwillend door den Heer Burgemeester der plaats afgestaan) gebleken is, dat voormelde ontdekking in geenerlei verband staat met oud-Germaansche oudheden; dat de zoogenoemde »lijkbussen" niet anders zijn dan fragmentarische, verglaasde kookpotten van aardewerk, wier oudheid niet eens tot middeleeuwen opklimt; dat er in die potten geene asch, maar in ééne althans, eenige menschen-beenderen gevonden zijn; dat die beenderen nooit aan vuur blootgesteld geweest zijn, en volgens een onderzoek, waarmede de Heer Prof. J. van der Hoeven alhier zich wel heeft gelieven te belasten, van een kind zijn van p. m. 6 jaren; eindelijk dat daarbij gevonden is een afgesleten Batenburgsche duit uit de 17de *eeuw!* Eene enkele dier potten had (blijkens het roet aan de buitenzijde) stellig reeds als kookpot diensten bewezen.

Vraagt iemand, hoe de menschen-beenderen in zulke potten gekomen zijn? dan kan voor 's hands ons antwoord slechts gissenderwijs gegeven worden. Was het niet mogelijk, wegens de nabijheid der St. Lambertus-kapel, dat doodgravers, bij gelegenheid van het graven van een nieuw graf, eenige beenderen hadden uitgeworpen, en dat zij die daarna, uit zekere piëteit, in voormelde potten, niet ver van de ontdekkingsplaats wederom in de aarde hadden begraven? Zulke bij het maken van nieuwe graven gevonden beenderen werden eertijds wel in knekelhuizen bewaard. Hoe dit zijn moge, uit het medegedeelde zal men genoegzaam kunnen zien, wat er van de ontdekking te Hilvarenbeek van zoogenaamde Germaansche gedenkstukken uit den voorgeschiedkundigen tijd, gelijk de *Allgem. deutsche Zeitung* schrijft, te houden is.

LEYDEN, 16 April 1856. L. J. F. JANSSEN.

230ste Staats-Loterij.

Trekking der Tweede Klasse.

2de Trekking. No. 18129 een prijs van ƒ 5,000. No. 18741 een prijs van ƒ 1,250. Nos. 6084, 14880 en 16809 ieder een prijs van ƒ 1,000.

3de Trekking. No. 6397 een prijs van ƒ 20,000. No. 14767 een prijs van ƒ 2,500. No. 19783 een prijs van ƒ 1,250. Nos. 5878, 7208, 11233, 12524 en 16640 ieder een prijs van ƒ 1,000.

No. 1860 een prijs van ƒ 1,000.

Bij de Redactie is ontvangen voor den huisverwer C. Buys, (zie ons No. van 16 April) van L. een munth, no. 508 van ƒ 10,—; van D. ƒ 1,—; van eene onbekende ƒ 2,50; van A. H. ƒ 3,—.

ADVERTENTIEN.

Vijfentwintigjarige Echtvereeniging

VAN

J. LUZGENER,

EN

C. DU HEN.

LEYDEN, 18 April 1856.

Mijne geliefde Echtgenoote S. H. TERPSTRA, beviel heden voorspoedig van een ZOON.

LEYDEN, 17 April 1856. J. A. G. J. T. TIJDEMAN.

Eenige Kennisgeving.

LEYDEN, 12 April 1856. Heden overleed tot mijne bittere droefheid, na eene ziekte van bijna twee maanden, in den ouderdom van ruim zes en twintig jaren, mijn hartelijk geliefde jongste Zoon, HENRICUS COCK, *Candidaat in de Regten* aan de Hoogeschool alhier.

Mr. H. COCK.

Het Kindje op 27 Maart ll. ons geschonken, werd heden door den dood weggenomen.

HARTEVELT.

LEYDEN, 17 April 1856. L. G. H. HARTEVELT, RULOFFS.

Familie en Vrienden gelieven deze als bijzondere Kennisgeving aan te nemen.

Ons geliefd jongste Kind JAKOBUS, is heden morgen in den leeftijd van bijna vijf maanden ontslapen.

A. STOKHUYZEN.

LEYDEN, 16 April 1856. S. M. W. STOKHUYZEN, VAN BENTEM.

Eenige Kennisgeving.

Soirée Musicale,

bij D. OUDSHOORN,

in het Room- en Koffijhuis de Vink,

Van de Tyroler Familie MULLER en den beroemden Komiek HANCARD, op aanstaanden Zondag 's namiddags ten 5 uren.

De Ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat zijne BOEKDRUKKERIJ, van af 1e April 1856, wordt voortgezet, benevens den *Boekhandel*, onder de firma DE BREUK EN SMITS, door zijnen Neef, den Heer F. S. VAN DE PAVORD SMITS, die uitsluitend geregtigd is tot het teekenen dier firma en met de vereffening der zaken tot 31 Maart 1856 is belast.

LEYDEN, April 1856. H. R. DE BREUK.

Met referte aan bovenstaande nemen wij de vrijheid onze BOEKDRUKKERIJ beleefdelijk doch dringend aan te bevelen, terwijl wij ons steeds zullen benijvigen, door nette uitvoering, spoedige bezorging en billijke prijsberekening, ieders vertrouwen waardig te zijn.

DE BREUK EN SMITS.

LEYDEN, April 1856. Boekdrukkers en Uitgevers aan de Ruïne, Noordzijde, W. IV. No. 440. Kantoor, Nieuwsteeg W. IV. No. 696.

6 vlugge Loopjongens worden ten spoedigste verlangd bij SCHREUDER EN VAN BAAK, Boekh. alhier.

TE KOOP:

Een HUIS met TUIN, zeer geschikt tot Zomer- en Winterverblijf in de *Haverzak*, even buiten de Rijnsburgerpoort, Wijk IX. No. 9.

OPENBARE VERPACHTING,

op het Raadhuis binnen de Gemeente Leyden, op Donderdag den 24sten April 1856, des middags te *twaalf* ure, van:

Het Baggerwerk in de Wateren binnen dezelve Gemeente, voor den tijd van drie jaren, eindigende den laatsten Mei 1859.

Waarvan de Voorwaarden ter lezing liggen ter Secretarie, dagelijks uitgezonderd de Zondag, van 's morgens 10 tot 's namiddags te 3 ure.

Heden Vrijdag namiddag ten 5 ure,

worden verkocht ten huize van den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK de Boeken betreffende **Grieksche en Latijnsche Schrijvers, Dichtkunde**, (waarbij vele Werken van BILDERDIJK), **Fraaije Letteren en Mengelwerken.**

Zaturdag namiddag 19 April:

twee Boekenkasten, waarvan eene tevens geschikt voor Kantoorgebruik, alsook de Boeken betreffende **Fraaije Letteren**, **Mengelwerken**, alsmede de **Werken over Taalkunde.**

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 16 April.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$62\frac{15}{16}$	63	$62\frac{15}{16}$
Dito Certificaten	» 3 »	$75\frac{3}{16}$	$75\frac{1}{4}$	$75\frac{3}{16}$
Dito dito	» 4 »	$93\frac{1}{8}$	$93\frac{1}{4}$	$93\frac{1}{8}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$ »	90	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
O. I. Leening	» 4 »	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	$101\frac{7}{8}$	102	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	101	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	—	—	—
Dito 1840	» 4 »	$81\frac{1}{4}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4 »	—	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assignaten	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	$62\frac{1}{2}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 ƒ	$155\frac{1}{2}$	—	—
Dito Obligatiën	» 4 »	—	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$ pCt.	288	—	—
SPANJE, Obligatiën	» $1\frac{1}{4}$ »	$24\frac{9}{16}$	$24\frac{5}{8}$	$24\frac{9}{16}$
Dito Obligatiën	» 3 »	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	$39\frac{15}{16}$	$40\frac{1}{8}$	[illegible]
Bewijzen Coupons		$5\frac{7}{16}$	$6\frac{1}{8}$	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »			
Dito	» [illegible] »			
Dito Metall.	» 5 »	$79\frac{3}{8}$	$80\frac{1}{4}$	$79\frac{7}{8}$
Dito Nieuwe	» 5 »	85	$85\frac{1}{4}$	85
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$ »	$40\frac{9}{16}$	41	$40\frac{9}{16}$
BELGIË	» $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$ »	$54\frac{5}{8}$	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
BRAZILIË, 1824, 100 £	» 5 »	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	45	$45\frac{1}{4}$	$45\frac{1}{16}$
SARDINIË	» 5 »	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. au	» $4\frac{1}{2}$ »	$28\frac{1}{8}$	$28\frac{1}{4}$	—
GRENADA, Obligatiën	» $2\frac{1}{2}$ »	$20\frac{15}{16}$	$20\frac{1}{8}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3 »	$21\frac{1}{8}$	$21\frac{15}{16}$	—
N. AMERIKA, Bankaktiën				

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.